

خيري گرېوان

(شعري ټولگه)

شاعري
په ژوند کې
Ketabton.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

کتاب پېژندنه:

.....

د کتاب نوم: څيرې گروان
شاعر: بورجان غايب
کمپوز: عبدالوهاب مومند
اړيکه: (۷۴۹۰۴۳۸۳۴) wahabmomand90@gmail.com
اېډېټ: د بغلان ادبي بهير کره کتنې گروپ
خپرندوی: بغلان ادبي بهير
خپرنځی: شمال خپرنډويه ټولنه/مزار
چاپ شمېر: ۵۰۰ ټوکه
چاپ وار: لومړی
چاپ کال: ۱۴۰۲ ل / ۲۰۲۳ ع کال
کچه: رقعي

ددې کتاب د چاپ، پر وېب پاڼو او ټولنيزو رسنيو د خپرولو حقوق
له خپرنډويي ټولنې سره خوندي دی!

ڊاڪٽر:

د خپل شعر سڀڻي غر ته!

بورجان «غایب» د شعر په دنیا کې

شعر پېژندونکي وايي، څومره چې شاعر په شعر پوهېږي، هغومره يې شعر کمېږي، نه پوهېږم چې د شعر پوهانو دغه اټکل به څومره شاعران ورسره ومني، په اوسني حالاتو کې د ادب په نوم تر ناول، لنډې کيسې، رومان او نورو اثارو شعر ويل او شعر ليکل ډېر شوي او هم د شعر کتابونه زيات چاپ شوي دي، دا ځکه چې په اوسني عصر کې د شعري ټولگې په چاپولو بنديز نشته، که ادبي مرکرونه د شعر ټولگه نه چاپوي، خو اوسني حالاتو دومره سهولتونه رامنځته کړي چې حتا دا دی ځينو شاعرانو په خپل شخصي لگښتونو خپل کتابونه چاپ او لوستونکو ته وړاندې کوي.

د کتاب په کيفيت خبره نه کوم، دا پرېږدم لوستونکو ته چې قضاوت پرې وکړي، خو هر شاعر او ليکوال دا ارمان لري چې کتاب يې چاپ شي چې له هغه جملې زه پرې ليکنه کوم، د بورجان «غایب» شعري ټولگه «خیرې گربوان» ده چې د غایب په ژوند دا لومړۍ ټولگه ده چې چاپېږي. ښاغلی بورجان «غایب» په مرکزي بغلان کې «د کور چنار» په نامه د ادبي بنډار مینه وال و او د بهير په يو ادبي بنډار کې د گډونوالو ادبي تنده په دا لاندې غزل کې داسې ماته کړه، لکه د شبنم پرڅه چې د گلاب په ستوني کې رغړي را لغړي او د گلاب بوټي ته روڼوالی او ښکلا وربښي.

مشاعري وي شاعران وي زه دې نه يم
تل خوشحاله دې یاران وي زه دې نه يم
کور چنار به سم چنار شي چې قوت وي

هر ضعیف دې پهلوان وي زه دې نه یم
 لکه ستوري په اسمان کې وي روښانه
 هم دې تندر هم توپان وي زه دې نه یم
 د خوشحال او د رحمان شمع ترې غواړم
 هر یو پوه لکه لقمان وي زه دې نه یم
 هر میدان کې یې بری له خدایه غواړم
 د دنیا دې اتلان وي زه دې نه یم
 تر ابدې به حیات وي مرگی نشته
 په انسان کې انسانان وي زه دې نه یم
 یو بیت شعر به یې په درست جهان ور نه کړم
 ما ته گران د خپله ځان وي زه دې نه یم
 معلومېږي چې شفا مې د هر رنځ دی
 هم طبیب وي هم درمان وي زه دې نه یم
 غایب بل ته په دعا دی ځان یې هېر دی
 تل دې دا ارزو ارمان وي زه دې نه یم

غایب صاحب د مطلبی، خودخوا او پر ملگرو سر ټکولی او ناراضه
 ښکاري او د قلم په ژبه یې داسې غندي:
 بد ملگری دې چې مل شي
 ښه قسمت به دې بدل شي

د ژوندوانه په اوږدو کې بعضې انسانان د خپلو ستونزو د حل لپاره مثبتې
 لارې چارې تموي، چې په ژوندانه کې د خیر ښېگڼې او ښیرازه ژوند د
 لاس ته راوړلو لپاره هڅې کوي او ځان خپلې موخې ته رسوي او ځینې
 داسې ځوانان هم شته چې د ځوانۍ په نیلي سپور؛ نه د دنیا او نه د

آخرت غم لري او د خوب او خيال په زانگو زانگي؛ فکر کوي چې تل به ژوندي وي، هغه د فارسي ژبې يو متل دی وايي «ابله زنده خوش است» نن سبا ټکنالوژي پرمختگ کړی او داسې برقي اېزار په ننۍ نړۍ کې پيدا شوي چې په مثبتو لارو کارول يې گټه لري. خو اوسني ځوانان يې په منفي لارو کاروي. لکه غايب صاحب مبايل ته په څو بيتو کې داسې اشاره کړې ده:

موبايل کې گانې گورم نه د مشر په منت يم
د گټې د کار نه يم نه هېچا ته ملامت يم
د کارت به درغجن شم چارج هم نشته ده لاليه
د جيب په موبايل باندې ځوانانو کې اوچت يم
گانې د کنجشکک مې دي ثبت کړي موبايل کې
چې را ټول په ما ځوانان شي بيا د ټولو د صفت يم
د کور و تباهي ته مې بس دا ليڅې را نغښتلي
ځوانان راته ښه وایي مور او پلار ته مصيبت يم
د ښو پر ځای د بدو گټه واخلم مبايل نه
په کومه لار روان يم چې گوښه له شريعت يم
سرتيت سترگې مې ښکته لوفري يم شرمولی
راتلونکی شوله ورانه چې اخته په دې لعنت يم
نه مې خپله لار صحيح کړه نه بل چا ته په خبرو
نه مې خپل ځان پېژندلی نه خبر په مسووليت يم
نه مې شرم له چا کېږي رينگ مسکال مې شوله دنده
نه په سيال او غم پوهېږم نه خبر زه له غيرت يم
خوله دې بنده که غاييه مه کوه سپينې خبرې
که هزار ځله مې گرم کړې زه په جهل سلامت يم

د اور له خولې گلان نه دي ټوکېدلي، اور سوزول کړي، اور وړانې دی،
 اور تباهي ده. کلونه کېږي چې زموږ گران هېواد افغانستان کې د جنگ
 تورې وريځې را خورې دي چې تورو وريځو توره د غم شپه او د
 جهالت توره لمن چې د شرق او غرب لخوا را خوره ده او ذره چې دا
 تورې وريځې په سپينو وريځو بدلې شي او لکه د پسرلي په شان په
 لوړو او ژورو، سمه او غر د رحمت بارانه څاخکي، ژونديو ژوو او
 نباتاتو ته د بئرازه ژوند هر کلی وايي، غايب صاحب هم د گران وطن
 په ناخوالو ژړېدلی چې وايي:

څوک په مرمۍ څوک په بمو ټوټې شول
 په کوم پرهر په کوم بدن وژاړم
 ولس يې سپر ونيوه هر توپان ته
 له کوم رهبر له کوم واکمن وژاړم
 د ولس کور خو سوله ساتو وړان کړ
 په کوم یتیم په کوم غمجن وژاړم

غايب صاحب چې کله ما د لومړي ځل لپاره د «کور چنار» په ادبي
 غونډو کې لیده، ملنگ صفت، مينه ناک ښکارېده. په يوه ادبي ناسته
 کې مو ځنې د تعليم په اړه وپوښتل، ويل يې چې تر نهم ټولگي پورې
 مې په گاونډي هېواد پاکستان کې د هجرت په وخت کې زده کړې
 کړي او د اقتصادي ستونزو له کبله يې د بکلوريا تر کچې زده کړې نه
 دي کړي ولسي شاعر او د ولس له منځه را پاڅېدلی ليکوال دی، د
 کوچنيوالي يې د شعر او شاعري سره مينه وه.

غايب صاحب په خپل هنري فن او خيال د خپل زړه درد د شعر په قالب کې انځور کړی او په غزليز ډول د خپل قسمت څخه نالېدلی او هم ژړېدلی ښکاري چې دا بيت کې داسې يې وايي:

له خوشحالی دې کړم گوښه قسمته

ډېر يمه تا ته په غوسه قسمته

ناورين تندي د ماتولو وړ دی

روښانه ورځ دې کړه را شپه قسمته

کلونه کېږي د هېواد ولسونه د جنگ د ناورين په لمبو کې سوزېدلي او د جنگ ناخوالو د وطن په فضا توره لمن را خوره کړې ده، دا د امن فضا او د امن د لمر څرک په امېد ورځې او شپې تېروي او د فقر، غربت سلسله لا پسې غځېږي. غايب صاحب داسې وايي:

هر چا له خپله موجوده قوته کار واخيستو

چا په ولس دی ظلم کړی چا ازار واخيستو

تېر حکومت نه موږ ته هېڅ په ميراث پاتې نه شو

وخت غنيمت را نه دا ټول ظالم بادار واخيستو

ښاغلی بورجان غايب د خپل افغانيت احساس له وجې نه چا ته ژاړي او نه چا ته خپل گريوان ځيروي. د ننگ غيرت پگړۍ يې پر سر تمبلې او د تپت سر ژوند يې نه خوښېږي او که څوک يې په افغانيت او افغاني غرور تور شال وغوړوي، د هغو تاريخ او فرهنگ هم په ادبي ژبه داسې ځيروي. لکه دا بيتونه:

که د افغان په غیرت باندې څوک تور شال غوړوي
هم به یې تاریخ، هم به یې فرهنگ، هم به یې دیوان څیرې کړم
بیدار شه وخت دې د هغه ننگ او د غیرت راغلی
دا د غفلت درنه پرستن به د پاسبان څیرې کړم

د ښاغلي بورجان غایب شعري ټولگه «څیرې گړېوان» په لوستلو د مینه والو طبعه روښانه او ادبي تنده ماته کړې، په پای کې دا خبره کوم چې یو څوک د چا په ادبي اثر څېړنه او شننه کوي، د دې دوو اصولو په رڼا کې باید وڅېړل شي، لومړی د فورم په لحاظ او دویم د محتوا په لحاظ؛ د فورم په لحاظ د بورجان غایب په اشعارو کې یواځې غزل تر سترگو کېږي او نور فورمونه لکه څلوریزې، نظم، ټییزې او ازاد شعر څرک پکې نه لیدل کېږي نو مالومه ده چې غایب صاحب د غزل سره د ده بې کچې مینه ده، دغه راز غایب صاحب شاعري له درد احساسه ډکه شاعري ده نو مې چې د ده څو کلام نمونې ولوستلې، زړه او سترگې مې بلې خواته نشو اړولې، تر پایه مې لوستې؛ خو څه کمی او زیاتۍ به د سیلاب له مخې او یا د وزن له پلوه پکې وې خو هغه پرېږدو، د ده د کتاب لوستونکو ته چې قضاوت پرې وکړي.

غایب که څه هم زده کړې نه لري خو د ده ناسته پاسته علما، ادبي فنکارانو او هوښیاره خلکو سره ده، وایي «گلونه رنگ رنگ عطرونه یې یو رنگ» غایب شاعري لکه د نامتو وتلو شاعرانو په څېر له تخیل او تصویره ډکه شاعري نه ده خو په خپل ادبي هغو یې ساده، سلیس کلمات او الفاظ په خپل فن کلام کې کارولي چې هر څوک یې ولولي، مانا او مفهوم ترې اخیستی شي.

بناغلي غايب ته د «خيرې گربوان» ټولگې مبارکي وایم، د خدای ج
څخه د اوږد عمر غوښتونکی یم، قلم یې خوزن او د لا زیاتو
بريالیتوبونو په هیله!

په درنښت

جمعه خان توخی

د بغلان ادبي بهیر غړی

۱۴۰۲/۲/۲۲

غایب ستوری

که د غایب ستوري په لټون یاست، نو د مرکزي بغلان د ښار سیمو څخه د ډېرو شاپو او کروندو ځکه څخه به تېرېږئ، د بغلان سیند څخه به پورې غاړې اوږې، سیند به د شنو کروندو منځ کې پاتې کېږي او تاسو به ترې ځئ، خو چې د کور چنار او منگلو کلي رویباري کوئ تر هغو به د آل خواجه او نوروزک شاپې للمې تاسو ته انتظار باسي، هو منگلو په کلي کې د هغو شیهدانو جنډې ښه په خوند رپېري کومو چې د وینو څښونکو اجنیانو جنډې ورپټې کړې، له دعا وروسته به د خدایدا د خپلو په مالت پېښ شئ، له دې ځایه د غایب ستوري خبرې گړېوان رېښکۍ پیلېږي یو صادق او د نړۍ له ډېرو شرتو عناصرو سره نا اشنا، غایب بورجان ژوند کوي هلته یې کور او اديره ده، لگیا دی د سمون او اصلاح لپاره خپلو هم اړه موجوداتو ته نصیحت کوي او ژاړي.

و سترگو ته مې گوره ستا د مینې اوبښکې څاڅي
کاذبې اوبښکې ندي ته پر ما نشې غلط

دغه له سترگو غایب ستوری د خپلې ټولنې نبض سم پېژندلی او د بل انسان غاړې ته ناروا غم ور اچول چې د ناسمو رواجونو څخه سرچینه اخلي، ترې ځورېږي په پوره جرئت او نرم کلام سره د ټولنې وگړو ته د نصیحت ژبه کاروي.

ظلم چا وکړ، چا یې غم، چا یې سزا ولیده
چې خور او لور په کې زخمي شوه دغه ښکار څه پکار

غایب بورجان د مینې له هجره په ځان تاوېږي، ملنگ غایب په وجود کمزوری او په ډېره کې سپین پیدا کړي دي، خو د هجر او نا متوازن وېش څخه لا هم په شکایت او ژړا دی، لایې دغه درد نه ده هېر شوی او ښکاري چې دغه ښکارنده لکه د وجود غږي تر ډېره ملگرتیا کوي.

د ماهي په شان په وچه کې لویدلی یم غایبه
یار مې ستوری د اسمان شو راته مه وایه مه ژاړه

د کرکر گلونو دغه غایب ستوری لکه د ټولنې نور ناصح انسانان د خپلې چیغې تقدس او د اورېدونکو کانه غوږونو له خوره په ځان راغلي دي، لکه د نوح لارویان عمر یې د قوم اصلاح ته وقف کړ خو د محدودو اورېدونکو پرته ټول قوم د عذاب اوبو وخوړ، په سرو سترگو غایب محزون اسویلي وباسي.

وچاته وژاړم، وچاته خپل گربوان خبرې کړم
فرياد مه نه اوري که ټول کمیږي په ځان خبرې کړم

ملنگ غایب د نصیحت کچکول ټولو ته اوږد کړی دی او د خپلې سپېڅلې تویرې څخه په هر موجود ښېگڼې او نېکې لارې وېرم شیندي، د حاکمیت تخت ناستو ته د بقا او فنا سبق ښه په خوند اورو.

غایب قسم خوري ما خو ډېر واکمن ذلیل ولیدل
چا چې د خپل مظلوم ولس نه فاصله زیاته شوه

الله تعالی د کرکر گلونو کاروان د همداسې گړندي او محفوظ ولري، چې راتلونکې نسلونه یې د پند او ادبي ښکلاو څخه له باران گټمن شي، بورجان غایب صیب ته د (خبرې گربوان) لومړۍ شعري ټولگې

چاپ مبارکي وایم او همدا راز د بغلان ادبي بهیر ټول غړو ته چې د کتاب چاپ اړونده موضوعات لکه: کره کتنه، اېډېټ، کمپوزینگ، خپرندوی او ټولې چاپ چارې یې په بریالي توګه مدیریت کړل، ټولو ته بیا بیا مبارکي وایم.

په ادبي مینه

عبدالمبین صافی

بغلان ادبي بهیر

۱۴۰۲- جوزا

ملنگ صفته شاعر

خومره چې د شاعر پر شعر خبرې گرانې دي، هومره د شاعر پر کرکټر هم بحث گران تمامېږي. لکه څنگه چې د ادبپوهنې په کتابونو کې شعر مرموزه وينا بولي، همداسې د يو انسان کرکټر هم د ارواپوهنې له مخې پېژندنه يې سخته وي. آن شعر پوهان وايي چې د شعر اړه مانا د شاعر په زړه کې نغښتې ده، څنگه چې د شاعر مطلب او موخه په شعر کې اوبدل شوې وي، کېدای شي موږ يې د خپل له نظره مانا ترې اخځ کړو، ځکه شاعر خپل درد ژپروي او موږ تر هغې اندازې له شعر څخه د مانا حس درک کوو چې يا مو هغه صحنه ليدلې / اورېدلې وي او يا مو تجربه کړي وي. څه چې د شعر پېژندنه کې موږ سره تر ډېره په ظاهري مانا او تر لږ اندازې په باطني مانا کې مرسته کوي، هغه د شعري صنايعو او ځانگړنو په مرسته تشخيصول او را برسېره کول دي. په ورته توگه ارواپوهنه کې وايي چې د يو انسان کرکټر هم د هغه له کړنو، خبرو او ستايل له مخې تشخصېدلی شي، کوم چې د يوه انسان خوی او خواص هغه کرکټر او ځانگړنو خوا تمايل کا.

خومره چې ما د بورجان غايب شعرونه لوستي، هغومره مې د ده ملنگي، خلوص او مينه د ولس او وطن پر وړاندې حس کړې ده. لکه څنگه چې غايب صاحب ملنگ صفته کرکټر لري، سپينې خبرې کوي، د زړه او د خوله خبره يې يوه وي او د ملنگ په څېر ساده جامې او په يوې لړې پرته سيمې، ملنگانه ختین کورگي کې، ژوند کوي؛ همداسې د ده شعر هم روان، سليس، د ولس په ژبه برابر او کليوالي رنگ لري، د زړه او د خوله خبره يې په شعر کې يوه وي او د چم گاونډيانو ژړا، د تېر

شل کلن جگړې له امله د ختین دېوالونو وړاندېدل او د ځوانې ککړۍ د شهیدانو درد هم ژپړوي. اصله خبره همدا ده چې د غایب صاحب د شعر رسالت د ولس ناخوالې انځوروي، کله یې چې ولولې داسې فکر درځي، چې دی د مظلوم ولس د زړونو انځورگر دی، لکه څنگه چې یو ملنگ د یو چا لپاره د خیر دعا کوي، غایب صاحب هم د ولس ښادي لپاره د خیر لاسونه لپه کړي دي، که له یوې خوا د ولس درد ژپړوي، خو له بلې خوا د خیرښیګنې دعا ورته کوي.

د غایب صاحب شاعري کسبي نه، بلکې ذاتي ده. دا د خدای متعال یوه لوړبڼه ده پرې، چې ده ملنگ صفت شاعر ته یې د شعر ویلو استعداد ورکړی. غایب صاحب خپله وایي، چې یوازې تر نهم ټولګي پورې یې زده کړې کړي دي. نه دی له کوم اکاډمیک چاپیریال څخه فارغ شوی دی او نه هم د ده شاعري کومه کسبي مهارتونه لري. مازې غایب د ولس لمن نیولې ده، د شاعرۍ ځانګړنې یې د ولسي ادبیاتو خواصو خوا تمایل کوي او د نوموړي شاعري تر ډېره طبعي رنگ او جوړښت لري. که څه هم د شعر وزن پوهنه ورته ګرانه برېښي، خو د شعر په جوړونه کې کوم بیتونه چې تر منځ (سیلابوټونیک) هماهنگي ولري، دی خپله شاعري پر مخ بیايي او د شعر آهنگ له مخې خپل شعرونه لیکي. همدارنګه کندهارۍ لهجه د غایب په شاعرۍ کې غالبه ده، د اېډېټ او کتنې پر مهال کره کتونکو تر ډېره په معیاري ژبې باندې ټینګار او سمونې کړي دي. د موضوعاتو له مخې د غایب صاحب په شاعرۍ کې د مور ستاینه، د ولور اخیستلو غندنه، معلم ته لارښوونه، فکر روزنه، د آشتي او سولې خواږه لفظونه، فساد غندنه، د ښې حکومتولۍ وړاندیزونه، له هجران نه کړېدل، موبایل نه سمه ګټه

اخيسته، قسمت خڅه شكايه، بد ملگرې، عشق او وطنۍ مينه د ده په شاعرۍ كې نغښتې عناصر دي.

بورجان غايب د يوې ټولنې منتقد په توگه خپل ليدلي حالونه يې په ښه انداز نقد او هم يې لارښوونې ورته كړي دي. د ټولنې ناوړه دود لكه «ولور اخيستل» د جنگ غندنه، هغو ځوانانو ته چې له وطنه بهر زړه ښه كوي، د شعر په ژبه ورته داسې كيسې او روايتونه رانغاړي، چې د تجاربو يوه گډوله جوړوي. غايب صاحب خپل شعري استعداد داسې څرگندوي چې يوه كيسه او حكايت هم د شعر په ژبه اړوي، لكه ده خپل د سيمې (نوروزك) يوه جالبه كيسه په ياده شعري ټولگه كې په موږ لولي. همدارنگه نوموړي خپلو شعرونو كې نوي تركيبات كارولي دي، لكه نيمگړي ژوند لپاره «نيم ځالي ژوند» بل دا چې د الفبا توري يې په مسلسل ډول په شعر كې توصيف كړي او راوړي دي.

بورجان غايب د علم خپرولو پلوی دی، نوموړي خپله سيمه كې هم په (معلم صاحب بورجان) مشهور دی او ډېره موده يې خپله سيمه كې د ښوونكي سپېڅلي دنده هم پر مخ بيولې ده. دی په يو ځای كې وايي:

نه مې دولت نه مې حساب پكار دی
زما قلم، كاغذ، كتاب پكار دی

يوه ورځ زه او «احسان الله احساس» د ده ډېرې ته ورغلو، غايب صاحب خپل كليوالي عادي ژوند باندې لگيا و، ځينو زورواكو د ښوونكي سپېڅلي دنده هم ترې اخيستې وه، دی اوس په مالدارۍ او دهقانۍ باندې بوخت و، د كور تر مخ يې د مېوو يو لوی بڼ هم درلود، ما ورته كړل، كه څه هم اوس امنيت حاكم دی، جگړې نشته، نور د ژوند بدرنگۍ پرېده، خپلو شعرونو كې مينه والو ته دې د ژوند ښكلا را

خيرې گربوان

شعري ټولگه

برسېره کړه، دوی مينې ته را وېوله، چې له ژوند څخه نور هم خوند واخلي. دی يو څو شېبې چورتې شو او بيا يې راته وويل (چې څنگه ټولنه روانه وي زما شاعري به هم ورسره همغه شان روانه وي). خدای متعال دې غايب صاحب ته د عافيت ژوند ور نصيب کړي، ډېر پاک زړی انسان دی، زه نورې خپلې خبرې په دې «ملنگ صفت» او ولسي شاعر» پای ته رسوم، د خوښۍ خبر دا دی چې بغلان ادبي بهير يې د «خيرې گربوان» شعري ټولگه چاپ کړې ده، لومړی دې ده ته مبارک وي او بيا دې د ده د شاعرۍ ټولو مينه والو ته؛ د کرکر د گلونو دا لړۍ دې تلپاتې او زرغونه وي. د نورو زک غمي د لا نورو پنځونو په هيله!

د پاچاهۍ لايقه ياره

د بزرگۍ کيسې دې واورم وويارمه

په خورا ادبي مينه

عبدالوهاب مومند

۱۴۴۴/۱۱/۲۷

بغلان

مناجات

شپه د قدر، ورځ د اختر کړې ربه

په سپین ایمان مو منور کړې ربه

تېره روژه شوه، موږ صابر پاتې کړې

د مغفرت شال را پر سر کړې ربه

الله زموږ دغه ناچیز عبادت

قبول، منظور یې په خپل در کړې ربه

یا ای هادي را هدایت که نصیب

موږ هدایت ته برابر کړې ربه

ته یې خالق او هم مالک پاچایې

څوک په جان څوک په سقر کړې ربه

ربه دا ستا رضا زموږ نصیب کړې

موږ یوو بدتر ته مو بهتر کړې ربه

د زړه مالک ګه راته زړه صفا کړه
لر مو له خوف او له خطر کړې ربه
ستا د پوښتنې موږ ځواب نه لرو
را شفاعت د پیغمبر کړې ربه
خالق سبحانه خپل حبیب په خاطر
ته خپل رحمت راته ناصر کړې ربه
لاسونه پورته د رحمت په امېد
روښانه ورځ مو د محشر کړې ربه
په بندګانو کې غایب ناچار دی
ایمان توبه یې د سفر کړې ربه

قسمت ۳

له خوشحالی دې کړم گوښه قسمته

ډېر یمه تاته په غوسه قسمته

ناورین تنندی د ماتولو وړ دی

روښانه ورځ دې کړه را شپه قسمته

د ازلي په تقدیر څه نصیب شول

زه خوله تاکوم گیله قسمته

دومره قصور نشته چې ته یې گڼې

چې لټوي راته پلمه قسمته

دا یو غم نه دی چې یې تېر کړمه زه

زه وزگار نه شوم یوه شپه قسمته

وايي خزان باندي سپرلی به راشي

لږ تسلي خورا کوه قسمته

فکر او غم دی خوشحالي کومه ده؟
ولې دې دومره کړم خپه قسمته

په دې نیم خالي ژوند ستومانه شومه
نور به کوي را باندي څه قسمته

يا خومي پرېږده ياله ژونده وځم
د غايب دا عظم وعده قسمته

نصیب

د خندا پر خای ژړا ده را نصیب

د اعمالو دا سزا ده را نصیب

آینه د خپل عمل ده رانه ورکه

د خپل جرم دا جفا ده را نصیب

د حریص دا وږې سترگې نه مړېږي

د ظالم نفس تقاضا ده را نصیب

چې اخلاص او صداقت نه وي عمل کې

بس نیمگړې مو دعا ده را نصیب

مدام یوو د غلیمانو تر غاښ لاندې

په ملکوکې آریانا ده را نصیب

د یوه څخه چې خلاص د بل په خوله شو

دا د کوم مظلوم بڼه ده را نصیب

توړې شپې د توره بخته را سره دي

دا د غم پېټۍ په شاده را نصیب

بس د علم رڼايي مو نصیب نه شوه

١ تل سنگر مرمۍ سلا ده را نصیب

خوشحالي پلوري غایب غمونه اخلي

ازلي دغه سوده ده را نصیب

شمع او پتنگ

چې عاشق شو خوار پتنگ په شمع باندې
ټول وجود يې سره لمبه شو ولويد لاندې

هر عاشق په عاشوقۍ کې خپل مقام وي
خو تر ټولو نه پتنگ شو ترې نه وړاندې

زورور

هر چا له خپله موجوده قوته کار واخیستو
چا په ولس دی ظلم کړی چا یې ازار واخیستو

تېر حکومت نه موږ ته هېڅ په میراث پاتې نه شو
وخت غنیمت رانه دا ټول ظالم بادار واخیستو

کوتر مې خلک د دې لارې نه یې ډېر وژړل
اوس ډېر خوشحال دي د بې لارو څخه یې لار واخیستو

دا یې انصاف په یو سړک شو بل رمت پاتې شو
په یوه خوار باندې یې ټول د سړک بار واخیستو

ډېر داسې ول چې دې سړک یې قسمتونه خوړل
چې راغی زور هم یې قسم، هم یې اقرار واخیستو

و زورور ته هر سړی عاجزه ښکاري اشنا
خود به راضي وي زورور لاس کې متار واخیستو

آل خواجه شول کوهي کار د سړکونو وروړه
د بلوڅانو عجیبه د تېر وخت وار واخیستو

مخکې بلوڅ به د ځنگل اوبو کې غرق اوسېدل
اوس یې په دښته کې مالچر زموږ د پلار واخیستو

بلوڅ چې لارې جوړوي کار دې پخپله وکړي
اهلي خواجه څخه یې لار او هم روزگار واخیستو

اهلي خواجه قوم به دا لوی سړک منلی نه وای
د طالبانو له ټوپک څخه یې ډار واخیستو

غایب دا وایي په هېچا غاښونه مه لگوي
بهبود به نه شي د ازار نه چا بازار واخیستو

يادوونه: د مرکزي بغلان په شمال لويديځ د آبقول په سيمه کې يو کلی
د «آل خواجه» په نوم يادېږي، «بلوڅان» د مرکزي بغلان په لويديځ کې
يو کلی دی.

الفبا توري

شروع په بسم الله کړم، الف اسم د سبحان دی

ب - بنده ته توبه کړه، بیا ارمان دی

ث - ثواب طلب کړه، ج له جلاله ویرېږه

خ - که خدای راضي شي، د دلیل ځای دې جنان دی

ذ - ذکر د رب کړه، ر روان په سمه لار شه

ز - زنکدن کې سین د ساه وتل ډېر گران دی

شین شکر گزار شه، ص صفا ده لار معلومه

ض - په ضلال نه شي، ط شیطان دښمن انسان دی

ظ - په ظلم زور ع په عاجزو ستم مه کړه

غ - غالبه خدای دی، ف فقیر ځان دی ناتوان دی

ق - قابله ځان کړه، ک د کبر منزل گوره

ل - لا خو ژوندي یوو، م مړي جوړ په قبرستان دی

ن - نکیر په قبر و واحد کوي پوښتنه

ه - هغه به ځواب ورکړي چې تېر کړی یې ایمان دی

ل - الف همزه الم یا نېک نظیر شو

ی - ای هادي ربه رحمت خو بي پایان دی

خلاصه الف با شوله د شعر په ژبه باندي

کرم د رحمت وکړي غایب غرق په عصيان دی

کور چنار مشاعره

مشاعري وي شاعران وي زه دې نه يم
تل خوشحاله دې ياران وي زه دې نه يم

کور چنار به سم چنار شي چې قوت وي
هر ضعیف دې پهلوان وي زه دې نه يم

لکه ستوري په اسمان کې وي روښانه
هم دې تندر هم توپان وي زه دې نه يم

د خوشحال او د رحمان شمع ترې غواړم
هر یو پوه لکه لقمان وي زه دې نه يم

هر میدان کې یې بری له خدایه غواړم
د دنیا دې اتلان وي زه دې نه يم

تر ابدې به حیات وي مرگی نشته
په انسان کې انسانان وي زه دې نه يم

يو بيت شعر به يې په درست جهان ور نه کړم
ما ته گران د خپله ځان وي زه دې نه يم

معلومېږي چې شفا مې د هر رنځ دی
هم طبيب وي هم درمان وي زه دې نه يم

غایب بل ته په دعا دی ځان يې هېر دی
تل دې دا ارزو ارمان وي زه دې نه يم

بد ملگری

بد ملگری چې دې مل شي
 ښه قسمت به دې بدل شي
 په فضول به عادتې شي
 په عقبا کې به خجل شي
 بد یار د ابله یس ورور دی
 په ذلت باندې دې پل شي
 نفس شیطان او بد همراه شي
 د ایمنان څخه تخیل شي
 درې طرغ د بلا لگوانو
 ترینه خلاص په کوم یو چل شي
 د بد یار و زور ته گوره
 په خپل کور کې اور په بل شي
 د بد یار نه چې بیزار شي
 افرین په دې عاقل شي
 د بد یار نه تور مار ښه دی
 د غایب دغه متل شي

غلط غلط

یقین د محبت په بې وفا نه شي غلط
ظاهره کې د ښکلو په خدا نه شي غلط

په حسن او خواني باندې غرور لوی ناپوهي ده
حسنونه خاورې شوي وار به ستا نه شي غلط

د دنیا خیال و هوس د خوب لیدل دي نور څه نشته
یو پرک دی یوه لمبه ده په رڼا نه شي غلط

د ښو یې غشی جوړ دی د زړه وینې پې وباسي
د ظلم او ستم په انتها نه شي غلط

دلبره ستا په مینه کې صادق یم باور وکړه
رقيب په دې سرو سترگو په ژړا نه شي غلط

و سترگو ته مې گوره ستا د مینې اوبسکې خاخي
کاذبې اوبسکې نه دي ته پر ما نه شي غلط

مستقیمې لارې درومه دنیا پاتې ده غایبه
وفا او بقا نشته په دنیا نه شي غلط

سترگې

خبرې بورې سترگې، سپين مخ ونه د چنار لري
بانېه شول لکه غشي انگي لکه انار لري

پوزه يې مايله خومره بڼکلي ورسره بڼکاري
خه عجيبه شونډې مې جانان د نوبهار لري

خو خبرې يې وکړلې په مينې باندي ما سره
خه بڼکلي خندا لري او خه بڼکلي گفتار لري

بڼه ونه رسا لري باريکه ليلا بڼه بڼکاري
دغه صورت خوښ زما رقيب په کې خه کار لري

تندی او خولې صفت يې دا هم وړ د ستايلو دی
زنه يې مڼه شوه مړاوې زلفې په رخسار لري

زړه مې په ټوپونو شي دا ستا د مخ ليدلو ته
ليلا مخ را څرگند کړه چې غايب ستا انتظار لري

مورجاني

ته وي ميزبانه ستا شيدو به مې تغذيه كوله
دا ستا بې شمېره شېگيرې به زما هېرې نه شي

د ښو او بدو تميز نه و، مرور به شومه
د جان قربان د ناز شېبې به زما هېرې نه شي

زما سره دې په وړه ژبه خبرې كړلې
ستا د بچو بچو نارې به زما هېرې نه شي

زما د خاپوړو خو قدمه خوشحالي وه په تا
ستا د لاسونو اشارې به زما هېرې نه شي

گرانې مور جانې ته مې مينه وي د ژوند تر پايه
سپيرې سپيرې ستا هديرې زما هېرې نه شي

بې انتها دې صفتونه دي غايبه پوه شه
خوږې خبرې او قيصې به زما هېرې نه شي

موبایل

موبایل کې گانې گورم نه د مشر په منت یم
د گټې د کار نه یم نه هېچا ته ملامت یم

د کارت به دروغجن شم چارج هم نشته ده لالیه
د جیب په موبایل باندې ځوانانو کې اوچت یم

گانې د کنجشک مې دي ثبت کړي موبایل کې
چې را ټول په ما ځوانان شي بیا د ټولو د صفت یم

د کور و تباهي ته مې بس دا لیڅې را نغښتلي
ځوانان راته ښه وایي مور او پلار ته مصیبت یم

د ښو پر ځای د بدو گټه واخلم موبایل نه
په کومه لار روان یم چې گوښه له شریعت یم

سر ټیټ سترگې مې ښکته لوفري یم شرمولی
راتلونکې شوله ورانه چې اخته په دې لعنت یم

نه مې خپله لار صحيح کړه نه بل چا ته په خبرو
نه مې خپل ځان پېژندلی نه خبر په مسوولیت یم

نه مې شرم له چا کېږي رینگ مسکال مې شوله دنده
نه په سیال او غم پوهېږم نه خبر زه له غیرت یم

خوله دې بنده که غایبه مه کوه سپینې خبرې
که هزار ځله مې گرم کړې زه په جهل سلامت یم

ولور اخيستل

لار د ذلت د رواجونو بيا دا لار څه پکار
چې خدای ټ رسول وي ترې ناراضه هغه کار څه پکار

ښځه او نر دواړه الله خپل بنده گان گڼلي
له دې نه مه کوه انکار دغه انکار څه پکار

ظلم چې وکړو، چا يې غم، چا يې سزا وليده
چې خور او لور په کې زخمي شوه دغه ښکار څه پکار

د لور په وينو په دې ظلم زوی ته کور جوړوي
چې دا تمیز و، د دې پلار وایه دا پلار څه پکار

رواج ولور يې خپل ځان ته قانون جوړ کړی
دا ظلم مه کوه اظهار داسې اظهار څه پکار

د گل ښکلا مژه کوي د خپلو گلو سره
چې پرې گلونه زخمي کېږي هغه خار څه پکار

لا هم تر اوسه بودا ويني د خواني خوبونه
په کړوپه ملا لاس کې امسا په غاړه هار څه پکار

که په لکونو ولور واخلي پرې بهبود به نه شي
غايبه ځان به کړي ازار د بل ازار څه پکار

وژاړم

زه په ولس که په وطن وژاړم
له کوم ظالم له کوم دښمن وژاړم

هم پر وطن هم پر بدن راته بمونه اوري
په کوم بلبل په کوم چمن وژاړم

اوس د گلونو خای اغزو نیولی
په کوم بورا په کوم گلشن وژاړم

خوک په مرمی خوک په بمو ټوټې شول
په کوم پرهر په کوم بدن وژاړم

ولس یې سپر ونيوه هر توپان ته
له کوم رهبر له کوم واکمن وژاړم

د ولس کور خو سوله ساتو وران کړ
په کوم یتیم په کوم غمجن وژاړم

وجود یې نشته په بمو الوتی
په کومو وینو کوم کفن وژاړم

له کوم فساد له کوم زیانکار وژاړم

له کوم یو غله له کوم رهزن وژاړم

په خلور خواو کې دوستان نه لرو

له کوم غربي له کوم جرمن وژاړم

وطن ولس غم له غایب سره وي

په کوم پردي په کوم مین وژاړم

تېر شو

د ورځې تلې نه شو د شپې به تېر شو

د رقيبانو تر ګوڅې به تېر شو

زه يې په مينه باندې گرم ګڼلې

بس د هر چا د دې لانجې به تېر شو

ماته د زړه خبرې سپينه ګوه

د دغې پټې اشارې به تېر شو

هر څه چې تېر شول بېرته نه جار وځي

راځه له دې زړې کيسې به تېر شو

ما درته ويل چې د زړه حال مه وايه

د ظالم وخت د دې څپې به تېر شو

په دې مالت کې غمازان اوسېږي

له دې خپل کور او خپل دېرې به تېر شو

اوس هر گړنگ به تل هموار گڼو موږ
د خپل ژوندون له دې اسرې به تېر شو

راځه جانانه په ها بلې کوڅې
که چېرې بندي وي پر دې به تېر شو

غایبه وخت په تا بوج شوی نه دی؟!
نور به د فکر اندېښنې به تېر شو

معلم

د معارف معلمه وکړه دې ته پام
په څلورو دېوالو ولاړ دی بام

هڅوونه د تېر درس او نظافت ده
هم د نظم د سپلین لره مدام

په هر دم قدم کې وار بیا د موضوع شو
په همدې کې شاگردان پوه کړه تمام

د مشق او تمرین کار درېیم قدم دی
په مشق پانېو کې لایق دی که ناکام

څلورم ارزیابي د تدریس وکړه
نو هله به بیا تدریس شي اختتام

دا څلور جامه اوبه په شاگرد وڅښه
په مانا کې به شیرین شي ستا کلام

نوسم اخله په احتياط څلور قدمه
غوړېدلى دى په هر قدم كې دام

هم پر تا باندي لازم درسي مواد دي
لتوي به يې كه ورځ وي كه ماښام

ته د درس مشاهدي ته بيا چمتو شه
چې دې لري نواقص؛ واورئ پيغام

امنیت غواړو

بې پوستې او بې سنگره امنیت غواړو
بې له ټانگ بې له رنجره امنیت غواړو
نه ناټو او نه د پاسه بمبار غواړو
بې ټوپکه بې عسکره امنیت غواړو
چې نا حقه خواهشات و مخ ته بیایي
ټوله غرق شو بې گودره امنیت غواړو
بې خطره افغانان غواړم وطن کې
له پامیره تر خیبره امنیت غواړو
دا مظلوم ولس تبا شو بې قصوره
زخمي مړه شي نا بېره امنیت غواړو
حق ولاړ به همېشه په خپل مقام وي
باطل و خوړل ککړه امنیت غواړو
ولې سوله خوشحالي نه راوړي کور ته
لرې لاس کېړي له خنجره امنیت غواړو

افغانان که امنیت غواړي امنیت نشته
اوبه خړې دي له بره امنیت غواړو

چې حاکم مو امین نه وي امنیت نشته
په زور نه کېږي پدړه امنیت غواړو

دا ناکو او دا فساد به زمه وار وي
ولس لري او له شره امنیت غواړو

بُن کې جوړ چې حکومت شو دا مو حال دی
کیسه ورانه شوه له سره امنیت غواړو

هر ظالم همدې ولس په مخه کړی
لري نه ده دا خبره امنیت غواړو

زموږ ټولو دا یو سوال دی ربه تا ته
وطن پاک کړې له کافره امنیت غواړو

صداقت او اعتماد غواړو غایبه!
ګوندي ورځ مو شي بهتره امنیت غواړو

هجران

په قسمت کې مې هجران شو راته مه وایه مه ژاړه
ستا دیدن مې ډېر ارمان شو راته مه وایه مه ژاړه

ستا یادونه مې ای یاره والله خوب کې ژړوي تل
زخمي زړه مې بې درمان شو راته مه وایه مه ژاړه

په بدن مې لږزه راشي چې رقیب دې څنگ کې گورم
لوند په اوبښکو مې گربوان شو راته مه وایه مه ژاړه

چاته وژاړم صنمه وایه کومې خواته لاړ شم
په لمسون خپه جانان شو راته مه وایه مه ژاړه

بې وفا غوږونه نشته، که هر څو چينې فریاد کړم
بس په صبر مې گوزران شو راته مه وایه مه ژاړه

تور د سترگو به مې سپین شي که مې ته په نظر نه شوې
سود خو نشته ډېر مې زیان شو راته مه وایه مه ژاړه

نه به ورک د سترگو نم شي نه به دا راته مسکا کړي
اور په ما پورې بغلان شو راته مه وايه مه ژاړه

د ماهي په شان په وچه کې وليدلی يم غايبه
يار مې ستوری د اسمان شو راته مه وايه مه ژاړه

انتظار ایستلی

گرانہ و تا ته مې په شپو شپو انتظار ایستلی
په خپله ما د زړه په مینځ د مینې تار ایستلی

د چا رضا ده چې د ښکلو صفتونه کوي
ما خو په ټولو ښایستونو کې خپل یار ایستلی

اوس به د لمر وړانګې زما بدن زخمي زخمي کړي
ظالم رقیب راته د سوري ها چنار ایستلی

جانان د لرې اشاره کړه لاس په لاس به گرځو
چې ور نږدې شوم له لستوني څخه یې مار ایستلی

د بې وفاو زړه په هېچا باندې نه یخېږي
بیایې د چا د زړه ویشتلو ته یې وار ایستلی

کله وفا کله جفا په دې زه ښه پوهېږم
خپل سر دې وځوري چې چا مینه کې دا کار ایستلی

په بدې ورځې مې ته ښه وپېژندلې اشنا
تا خو په ښې ورځې کې نوم د افتخار ایستلی

بابا به ولې په خپل کړي احسان ونه ژاړي
په اخر عمر کې له کوره له اختيار ايستلی
په ناداري خو بښايسته غايب بدرنگه بښکاري
نن دنيادار احمق سړی هر چا هوښيار ايستلی

څه لا خاندې ولې؟

ډېرې ترخې مې ورځې شپې شوې ته لا خاندې ولې
اوښکې مې تويې سترگې سرې شوې ته لا خاندې ولې

هره جفا دې زما په زړه باندې داغونه ايښي
چې د رقيب خواته نژدې شوې ته لا خاندې ولې

د عشق لمبې دې زما د زړه وينه را وچه کړله
لا مې د زړه غوښې را پرې شوې ته لا خاندې ولې

دا زه منمه چې وفا به خداى در کړي نه وي
سمې خبرې دې کړې شوې ته لا خاندې ولې

غماز دا ستا کوڅې ته پرې نښودم، شوم مايوسه
زما وړې وړې سلگۍ شوې ته لا خاندې ولې

بس د وفا تمه په تا کې ياره پاتې نه شوه
د غايب زړه درته ښېرې شوې ته لا خاندې ولې

څيرې کړم

و چا ته وژاړم، و چا ته خپل گربوان څيرې کړم
فرياد مې نه اوري که ټول کميس پر ځان څيرې کړم

هر چا د خپلو خواهشاتو پسې منډه کړې
که زه هر څو په چينغو چينغو خپل دهان څيرې کړم

د وفا بوی خو دې زما تر پوزې نه رسېږي
د بې وفا جانان تصوير به په ډېران څيرې کړم

نه مې خوشحال سپرلی په ژوند چېرې مسکان ليدلی
دغه تياره سپېره لمن به د خزان څيرې کړم

پرېږده طبيبه چې مې وينې په دې خاوره څاڅي
زخم، ملهم ټولې پټې به د پاسمان څيرې کړم

که د افغان په غيرت باندي څوک تور شال غوړوي
هم به يې تاريخ، هم به يې فرهنگ، هم به يې
ديوان څيرې کړم

بیدار شه وخت دې د هغه ننگ او د غیرت راغلی
دا د غفلت درنه پرستن به د پاسبان خيري کړم

رقيبہ ستا په دې سخا کې د ریا نښه ده
تعجب نه ده که گیلیم، که دې سترخوان خيري کړم

که د غایب سره په غم د ولس چا نه ژپل
قلم به مات کړمه کاغذ به پسې وړان خيري کړم

نه به ژاړم

نه به ژاړم، نه به ژاړي، نه به ژاړې

نه به غواړم، نه به غواړي، نه به غواړې

په هر حال کې د مظلومو خبردار يې

مرگ او غم زموږ ولس په کې رانغاړي

په خپل ژوند مو خوشحالي ميندلې نه ده

نن د يو سبا د بل زېږې به راوړي

دغه حال ژوندون تريخ کړي د هر چا دى

د نن يو سبا د بل سر ته ولاړي

څه گناه مو ده ظالمه وايه ولې؟

په دې ښکلو، ښايستو مو خاورې واوړي

پر ماشه چې گوته ږدې ښه صحيح که

تا خو زموږ کړې بې گناه خونې ويجاړي

هر قوم گوره خوشحالي سره ژوندون کا
مدام رو رو زموږ له سترگو اوبسکې لارې

دغه حال کې هم به مړه یوو، هم به پړه یوو
نشته هېڅوک له مظلوم سره هم غاړې

چاته وژاړو و کومې خواته لار شو
غایب ځکه وروي په خپل سر کانی

تېروو

دا یو غم زموږ نه دی هزار بار غم تېروو
خلاص نه شو له گوزاره بل گوزار هم تېروو

د دین، وطن لپاره زموږ هر څه قرباني دي
زموږ ژوند خدای^(ج) په لاره په دې لار هم تېروو

ظالمه ستا نه مخکې دا زموږ جونګړه وړانه
اوس وار غریبه ستا دی، ستا بمبار هم تېروو

هېڅ وخت زموږ بدن د دې پردو زخمو خلاص نه شو
دا سړې لمبې لا څه دي سور انگار هم تېروو

د موسی هغه امسا یوو، هېڅ توپیر نشته په موږ کې
دا مار او لږم څه دي سور بنامار هم تېروو

د روس ټوله اسیا مونږه له ستونې تېره کړې
مخ ته دا فرعون راغلی دا هوښیار هم تېروو

ازادي و لوی نعمت ته زموږ هر څه قرباني دي
زندګان چې تېروو زخم پړهار هم تېروو

غایبه افغانان به شهیدان یا به غازیان شي
اغیار هم تېروو ورسره یار هم تېروو

اندېښنه زیاته شوه

د هرې ورځ په تېرېدو مې اندېښنه زیاته شوه
بلا دې واخلمه طالبه ستا خرچه زیاته شوه

دا غر او پر او د سکوت پرو بې مطلبه رفتار
د کوم درکه دې طالبه دا پیسه زیاته شوه

مظلوم ولس سپوره ډوډۍ خوري بس ناچاره به وي
ته گوشت، پلو، بنورواوې خوره ستا خو فایده زیاته شوه

د ولسي او د طالب له ورايه فرق معلوم دی
دا خويي ځکه لباسونو کې مزه زیاته شوه

دا بعضې بعضې شکر خدایه راته ښه چاغ شوي
وايه لالیه دغه ستا غوښه په څه زیاته شوه

هغه تریخ وخت او ترخې شپې د پرون مه هېروه
شکر وباسه اوس خو ټوله منطقه زیاته شوه

ته د ولس په دې ناخوالو باندې ځان خبر کړه
که مثبت کم شوه د منفي بیا نتیجه زیاته شوه

لارې سپک ولسه جوړه که ثوابونه ډېر دي
د ثواب کار پخپله نه کړې دا لاندې زیاته شوه

هر یو واکمن به د مظلوم ولس ځواب ور کوي
مه هېروه که دې په ژوند کې ورځ او شپه زیاته شوه

غایب قسم خوري ما خو ډېر واکمن ذلیل ولیدل
چا چې د خپل مظلوم ولس نه فاصله زیاته شوه

د نوروزک د پېښې يوه خاطره

يوه قيصه درته کومه د خپل کلي نوروزک
يو ميين و چا خبرې کړې دا په منځ کې د سرک

انفجار شو پر رنجري په هوا پورته ټوټې شوې
نه رنجره نه کسان ول له يو مخې شوله ورک

عسکر د حکومت راغلل ټول کلی محاصره شو
اخ و ډب په کلي جوړ شو د مظلوم نه و درک

په بې رحمه يې هر څوک له خپل کورونو را ايستله
د ټوپک لرگي وهل وو، ويل وځغلي چاپک

د چا وينې يې کړې ټوپې د چا شنه کړل بدنونه
هر عسکر وروره په لاس کې را خيستلی و کوتک

نه روغ رنځور مالوم و، نه دليل و، نه خبرې
په کانه ليوني باندي واري وشول د سټک

را جمع ټول ولس کړ سپکې سپورې هم کولې
مونږه ټوله قطار ناست و هر سړی حيران هک پک

د تعجب خبره دا وه، ويل مين دى تاسو ايښى
چا خو هېڅ نه شو ويلی، و په لاس کې يې ټوپک

اته کسان يې موږ په دې پېښه کې تورن کړو
په موټرو کې سپاره کړو هم په لاس يې کړو ولچک

يو څو ورځې بنديان و اخر خلاص له دې عذاب شو
تر ابده به بنديان وای د ولس نه وای کمک

اخر دا مظلوم ولس به دغه شپې چېرې سبا کړي
د ټوپک ميل ورته ښي هم چې وي له قهره ډک

بې گناه گنهکاران شو د دې خپل عمل د لاسه
را سره که دا عمل وي د خوښي به نه وي څرک

د غايب دغه ښېرا ده چې مظلوم ازاروي څوک
ته پرې خپور د غم عذاب کړې ته پرې خپور د غم تلک

نصیحت

دا به ځمکه دا اسمان وي نه به زه يم نه به ته يې
د ژوند څو ورځې دوران وي نه به زه يم نه به ته يې

نه خو پاتې انبيا شول هر څه خاورو لاندې کړي
تش لاسونه ترې روان وي نه به زه يم نه به ته يې

رڼه ستا دا نعمتونه موږ نا شکره بندگان يوو
تا ته ښکته مو چشمان دي نه به زه يم نه به ته يې

په امېد د دې دنيا موږ په اوږده منزل روان يوو
نا گهانه مرگ عيان وي نه به زه يم نه به ته يې

موږ په غم کې د دنيا يوو د عقبا نه بې پروا يوو
سود مو کم دی ډېر مو زيان وي نه به زه يم نه به ته يې

شپې او ورځې چې تېرېږي موږ لنډېږو قبر خواته
اوس خوښي وي بيا خپگان وي نه به زه يم نه به ته يې

نه خلاصېږو له اجله که مو ډېر مال او دولت وي
په نمبر سره روان وي نه به زه يم نه به ته يې

تور لحد د وحشت ځای دی سر دې بڼګته کړه گړېوان ته
بيا دې تېر ساعت ارمان وي نه به زه يم نه به ته يې

نه مو پښې د عبادت دي نه لاسونه د سخا دي
په هر څه کې مو نقصان وي نه به زه يم نه به ته يې

سوال ځواب د ميزان تله د سقر نه پنا غواړو
نيکي نشته ټول عصيان وي نه به زه يم نه به ته يې

امېدوار يې د رحمت يوو شفيع ته شې يا رسوله!
دا غايب په وېر د ځان وي نه به زه يم نه به ته يې

بل څه نشته

ډز او ډوز دی هم بمبار دی بل څه نشته
 هر سړی په غمو بار دی بل څه نشته
 خوشحالي په تمه تمه عمر تېر شو
 ډېر مو خوار دا انتظار دی بل څه نشته
 مرد هغه دی د هغې دنیا سوچ وکړي
 دا دنیا یو شپه سهار دی بل څه نشته
 چې د دین او د اسلام نه ځان فدا کړي
 دا عاشق په کردگار دی بل څه نشته
 هم د خدای په نامه ایښی یې خپل سر وي
 زه غلام، دی مې بادار دی بل څه نشته
 د پتنگ په شان په شمع باندې ځار شو
 هم عاشق دی هم یې یار دی بل څه نشته
 سور بنامار مو په وطن کې په ملا پرې شو
 دا د خدای د احسان کار دی بل څه نشته
 چې د خدای په نامه تللی کوم انسان وي
 غایب ټوله ترېنه ځار دی بل څه نشته

احساس

د عزت او د ابرو احساس به نه وي
در کوي تاته لستونې لاس به نه وي

که د خوله شوه په لهب سترگې ناکاري
برېنډ نه دی د حیا لباس به نه وي

وروسته نه گوري هر څوک په مخه لارل
چې په ښه او بد پوهېږي قیاس به نه وي

د نا اهلو به دا فرق له ورايه ښکاري
هم بې خوله هم بې وعده وي پاس به نه وي

هغه څوک چې و مظلوم ته کمین گوري
ور نصیب به یې سوټ خر وي آس به نه وي

ته یې څه له لټوې لوړو قصرو کې
دې ناکارو ته کوز گوره پاس به نه وي

دا دنیا له خطرو ډکه لار صحي که
تل به دا اسان منزل او کراس به نه وي

د لا مخکې پوشیده جامې د کار وي
هم به در، هم به موجود وي داس به نه وي

زه غایب به تا ته داسې مثال در کړم
مثلت قاعده، ضلعي وي راس به نه وي

ږ پاگل یم

چې په خپل ژوند اعتبار کړم غټ پاگل یم
د امېد په تمه کار کړم غټ پاگل یم

د ازار نه چا بازار لیدلی نه دی
دا چې بل چاته ازار کړم غټ پاگل یم

په خپل تبغ باندې مې دواړې پښې پرې شوې
زه چې بل باندې گوزار کړم غټ پاگل یم

راته مخکې مې نیکه او پلار پناه شول
زه له دې څخه انکار کړم غټ پاگل یم

د سقر او د جنګیان لاره معلومه
نفس شیطان په خوښه کار کړم غټ پاگل یم

هېڅ عمل د رها توب را سره نشته
دا چې فخر په نامدار کړم غټ پاگل یم

چې په ژبه دې اقرار تصدیق په زړه وي
تس په ژبه چې اقرار کړم غټ پاگل یم

دا اغیار خو زما نیکونو پېژندلی
دا اغیار چې ځان ته یار کړم غټ پاگل یم

راته گران شو تا تمیز د ښو او بدو
هر جاهل ځان ته بادار کړم غټ پاگل یم

د خپل سر تشخیص مې وکړ مغز نه وه
بې مغزو غایب هوښیار کړم غټ پاگل یم

کتاب

نه ملګری د کتاب شوم

نه د چا د سوال ځواب شوم

نه د پلار مال او دولت شته

نه ملک شوم نه نواب شوم

نه صوفي شوم پرهیزګاره

غرق د جهل په دریاب شوم

نه عابد او نه سخي شوم

نه دعا نه د ثواب شوم

نه طالب د دین د لارې

نه ملازه د محراب شوم

ځان مې نه دی په اختیار کې

د شیطان سره په چاپ شوم

د قسـمت کاسـه چـه ده

نه بسـوروا نه د کـباب شـوم

د دې حـرص ظـالم د لاسـه

نه مـړه خـپـته په خـواب شـوم

نه مـې کـسـب وظيفـه شـته

نه حاکـم شـوم نه جنـاب شـوم

دې نه ورک په دنيا بـه يـم

زه غايب ومـه غـياب شـوم

نصیحت

ځان کې نښه د رحمت کا
بیاته تمه د جنت کا

په اوږو ناست ملایک دي
و شیطان ته حقارت کا

د ثواب په طلب درومه
په گناه تل ندامت کا

بدن تل په بدې پرزي
د نېکانو یې خدمت کا

په لهب کې ژوندون مه کړه
تل د ښو خلکو خصلت کا

هم په دواړو کې لذت کا
بنېدګي د شریعت کا

د عباد حق خو فرضي وي
هم ياري د جماعت کا

پيغمبر امتي وايي
خان امت کا خان امت کا

هر څه تا کړي غايبه
خان پخپله ملامت کا

علم

نه مې دولت نه مې حساب په کار دی
 زما قلم، کاغذ، کتاب په کار دی
 که عزت غواړې نو په علم غواړه
 نه دنیا دار او خان، نواب په کار دی
 بنده ته وگوره دې خپل عمل ته
 ستاسره هغه سوال، ځواب په کار دی
 نه خپله پوه وي، نه د بل چا منې
 دې لټ څاروي لره قصاب په کار دی
 په الوتو خو مرغان ټول الوزي
 اوچت پرواز ستا د عقاب په کار دی
 يې نا اگاه ځان چې اگاه بولي ته
 دې بې انصاف ته سم عذاب په کار دی
 په علم ځان پوه کړه غایبه لا هم
 نه دې خوښي راحت او خواب په کار دی

څ خبرې

ته زما خبرې اورې، وایه ستا خبرې کومې دي
 په غوسه یې ولې ما ته د خندا خبرې کومې دي
 په لټون د غماز ولې ای اشنایه ته خپه شوې
 د جفا چې کړې خبرې د وفا خبرې کومې دي
 زه ستا په انتظار ومه قاصد ته ډېر ښه راغلي
 په بېړه راته وایه د اشنا خبرې کومې دي
 وعده دې د سبا کړه ستا سبا دې سل سبا شوه
 اوس خو سبا شوې د سبا خبرې کومې دي
 گرم اوس بازار د حسد او کینه بغض شو
 کاذب شول مجلسونه د رښتیا خبرې کومې دي
 تا به راته ویل چې په هر درد کې دې همرايمه
 ته خو ما پورې خندېږې د ژړا خبرې کومې دي
 هر سړی غایبه غلام به تر مطلبه وي
 هر څه دنيایي شوه د عقبا خبرې کومې دي

بلا ور پسي

که خدايدادخېل او که منگل وران شو، بلا ور پسي
که د ولس کور او غوجل وران شو، بلا ور پسي
د خوشحالي نه ډک کورونه څه خندا وه پکي
اوس په ژړا رانجه کجل وران شو، بلا ور پسي
مظلوم ولس رنځور په کور کي شو درمل په ارمان
ورته په مخکي لار او پل شو، بلا ور پسي
عجب هدف دی د ولس مرمی خطا نه درومي
که د چا مخ، شا او بغل وران شو، بلا ور پسي
ظالم د لري ننداره کوي همداسي وايي
هغه کور وران شو هغه بل وران شو، بلا ور پسي
غورونه نشته که هر خو په چيغو چيغو ژاري
که زراعت، باغ او ځنگل وران شو، بلا ور پسي
دا غټ توپونه او ړندې بمباري گوره ورته
که د يوه پر ځای کي سل وران شو، بلا ور پسي

د موجوده د غم توپان نه څوک محفوطه نه دي
د چا چارگل، د چا اوربل وړان شو، بلا وړ پسې

د ماشې گوته به دې تا اشنا په بلا واروي
د چا چې زړه، د چا گوگل وړان شو، بلا وړ پسې

زموږ د سپړو کورو لوگی او لمبې پورته شولې
که سر او مال مو په یو ځل وړان شو، بلا وړ پسې

دا د ولس تباهي هر چا خو خپل حق گڼلی
که د غایب شعر او غزل وړان شو، بلا وړ پسې

تمه ۲۷

حرامخوره مې بد ایسي په چرسیانو کې څه تمه

ډیسکو، فېشن ځوانان شول فاسقانو کې څه تمه

چې مې رېږه شوله سپینه اوس هر چا ته احمق ښکارم

زامن راته پلاران شول، دې پلارانو کې څه تمه

چې نه وي سړیتوب نښه د ده ښکلي وجود کې

دا چل او دوکه باز دي لوفرانو کې څه تمه

په دود سترګې ړندې شوې په لمبه نه تاوده کېږي

په دوستۍ به ستا شرمېږي دې خپلوانو کې څه تمه

خپلوي اوس یو رواج شو او رواج هم پسې ورک شو

ځان پوه او هوښیار بولي هوښیارانو کې څه تمه

ټولې ونې بې مېوې شوې او صاحب کې مېوه نشته

ولې که ناجو دي چنارانو کې څه تمه

۲- یو ډول ونه یا درخته ده، (وله) ورته وايي.

چورندک ترېنه بهتر دی په حالو کې حساب دی
کرک شو مردارخور په تور کارغانو کې څه تمه

عجب وخت دی راغلی چې هر څه مو په لور کج ځي
مشران چې کبرجن شول په کشرانو کې څه تمه

د دین، هېواد احساس په زړه کې نه لري غایبه
په داسې عالمانو، شاعرانو کې څه تمه

فساد

چې په ملک کې مو فساد شو
 حق خپه شو، باطل بناد شو
 دا افت لکه کومې راغی
 چې ملوث مو ټول هېواد شو
 پلمې جوړې د رشوت شوې
 د مظلوم د خولې فریاد شو
 د خدای وېره زړه کې نه وي
 نو خراب یې ژوند بنیاد شو
 بدبختي مو پوه وطن ده
 د فساد نوم په کې زیاد شو
 بندي شولې د حق چيغې
 چې منصور راته را یاد شو
 صداقت او وفا نشته
 ورک په هر چا اعتماد شو
 که مو دا حال وي غایبه
 هم تبا شو هم برباد شو

پرې ایښی

د سر خطر د هر چا خپل کلي او کور پرې ایښی
دا خو پردیو ظالمانو پر موږ پور پرې ایښی
د خوار ولس مزدوري او روزگار پاتې تښتي
د ډز او ډوز د لاسه هر چا لو او لوړ پرې ایښی
ترس او گرمي ده، د ولس ماشومان دښتې کې دي
فرياد، ژړا نږدې هر چا خپل او خپل ورور پرې ایښی
تر شنه اسمان لاندې په دښته کې خپه ناست ومه
مار را څرګند شو ويل زما په کور دې کور پرې ایښی
ما ويل ظالمه مجبوري دلته راوستی يم
الله! زموږ ته دې د امن کوم يو لوړ پرې ایښی
ای زورورو! خدای ته وگورئ نور لرې لاړ شئ
موږ خو و تاسو ته دا ستا د ټوپک زور پرې ایښی

بې له کافر د بل د لاسه دومره نه ژاړمه
د مسلمان په منځ کې تل د نفاق اور پرې ايښی
د هر بادار امر منو، نور غلامان اوسېږو
د خپل د لاسه مو دا خپل ځان ته پيغور پرې ايښی
دا تباهي او بدبختي په موږ روانه وي تل
دا خو مو ځکه و خپل ځان ته عمل تور پرې ايښی
دغه مظلوم ولس تبا شو هېڅ قصور يې نشته
بس غم، غوسې ته يې غايب تل په تنور پرې ايښی

خارجي زلميانو ته

مه گرځئ ای خلکو د خارج روپو کيسو پسې
بيا به ارمان وکړئ د خپل هغه تېر وختو پسې

ومي لېږه پلاره چې دا بد ژوند درته ښه کړمه
کوره او وږې خېټه به دې زه درته مړه کړمه
ډېر به دنيادار شې بيا به گرځي بېلډينگو پسې

پېژنم دې خويه خپل دوکه را سره مه کوه
دا مې ډېر ښه حال دی نور قرضدار مې د چا مه کوه
بيا به زه ژرېږمه د تېرو ورځو، شپو پسې

زوی ويل باباجانه هغه څوک چې دنيادار دي نن
ښه ماږه اوسېږي بس هر څه يې په اختيار دي نن
په وطن کې گټه نشته هغه تللي په ملکو پسې

ای بچیه واوره هر څوک ستا په شان لوفر نه دي
خپل په ژوند پوهېږي د دنيا نه نا خبر نه دي
د يوې روپۍ لپاره ځان اچوي گړنگو پسې

ښځې ويل سرپه دا زما زوی خو لوفر نه دی
ښه غیرتي ځوان دی څوک د ده نه خو بهتر نه دی
په خپله نه پوهېږي ولې خاندې زما بچو پسې

ولېږه خارج ته چې زوی وگټي پیسې درته
دا ښایسته زلمی دی ته یې څه له ډېر رتې راته
سیال او شریک خاندې دا زموږ سپیرو جامو پسې

پلار ويل قرض به وکړم خارج ته زوی لېږمه زه
ځان او وږې خپته د لاسو په یبله مړومه زه
یا به دنیا دار شم یا به غرق شم تر غوږو پسې

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library